

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Азадський університет
Каракалтакський державний університет
Київський національний університет технологій та дизайну
Луцький національний технічний університет
Національна металургійна академія України
Національний університет «Львівська політехніка»
Одеський національний політехнічний університет
Сумський національний аграрний університет
Східно-Казахстанський державний технічний
університет ім. Д. Серікбаєва
ТОВ «НВО «ПРОМІТ»
Українська асоціація якості
Українська інженерно-педагогічна академія
Університет Барода
Університет ім. Й. Гуттенберга
Університет «Politechnika Świętokrzyska»
Харківський національний університет
міського господарства ім. О. М. Бекетова
Херсонський національний технічний університет

СИСТЕМИ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ПОСТАВЛЕННЯ ПРОДУКЦІЇ НА ВИРОБНИЦТВО

**Матеріали I Міжнародної науково-практичної
конференції**

(м. Суми, 17–20 травня 2016 року)

Сайт конференції: <http://srpv.sumdu.edu.ua>.

Суми
Сумський державний університет
2016

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ СТРАТЕГІЙ ІННОВАЦІЙНОГО ЗРОСТАННЯ В УМОВАХ ІV ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Ілляшенко С.М., д.е.н., СумДУ, м. Суми

На цьогорічному Міжнародному економічному форумі в Давосі відзначалося, що фактичний початок ІV промислової революції вже у найближчій перспективі спричинить революційні зміни у техніці, технологіях, економіці, суспільному житті тощо. Він вже ініціює появу нових галузей людської діяльності і кардинальні зміни, чи навіть зникнення, багатьох традиційних. Різке прискорення технологічних змін [1] приведе не лише до зростання ефективності економіки та підвищення якості життя людей, але і до подальшого поділу національних економік і окремих товаровиробників за принципом «швидкі-повільні». Розрив між ними буде лише зростати, витісняючи останніх. Виходячи з цього необхідно заздалегідь аналізувати можливості і загрози, які ініціює ІV промислова революція і розробляти плани дій щодо максимального використання сприятливих моментів і запобігання негативним.

В цих умовах для товаровиробників актуалізується проблема оперативного і постійного прогнозування перспективних напрямків науково-технологічного інноваційного розвитку галузей у яких вони працюють, пошуку і розвитку власних конкурентних переваг реалізація яких дозволила б перейти до випереджаючої стратегії інноваційного прориву, зайняти гідне місце на національному і світовому ринках.

З урахуванням цього, на основі системного аналізу літературних джерел і практики господарювання систематизовано позитивні і негативні наслідки впровадження інноваційних технологій (як існуючих, так і прогнозованих), які створені у руслі ІV промислової революції. Результати їх систематизації можуть бути використані як основа формування інформаційної бази для визначення пріоритетних напрямів інноваційного розвитку.

Показано, що поширення змін, породжених ІV промисловою революцією і завершення п'ятого технологічного укладу та початком переходу до шостого надають шанси як окремим підприємствам, так і національним економікам перейти на шлях випереджаючого інноваційного розвитку.

Розроблена узагальнена схема і алгоритм вибору пріоритетних напрямів інноваційного розвитку національної економіки (і окремих підприємств, як її елементів) у руслі концепції технологічного випередження на основі поєднання [2]:

- маркетингових прогнозів, для виявлення найбільш імовірних тенденцій зміни споживчого попиту на різних товарних ринках;

- експертних оцінок стану розвитку науки і техніки, для визначення можливостей втілення наявних і перспективних науково-технічних розробок у нові продукти і технології які б відповідали запитам споживачів як існуючим, так і майбутнім.

Запропоновано загальний підхід до формування ринково-орієнтованої інноваційної стратегії підприємства шляхом приведення у відповідність внутрішніх можливостей (його потенціалу інноваційного розвитку) до зовнішніх, які генеруються ринком. Визначено фактори, що впливають на процес формування стратегії.

Обгрунтовано, що Україна має значний потенціал інноваційного зростання який є актуальним для умов ІV промислової революції. Зокрема, у 2015 р. у світових рейтингах знань та інновацій [4, 5] вона займала достатньо високі позиції: за створенням знань – 14; за ефективністю використання інновацій – 15; за обсягами видатків на освіту – 18; за кількістю поданих заявок на патентування – 19; за кількістю випускників ВНЗ у галузі науки і техніки – 20; за кількістю працівників у сфері надання знаннємістких послуг – 39. Проте результати реалізації цього потенціалу є незадовільними, в основному, внаслідок практичної відсутності державної інноваційної політики.

Отримані результати розвивають теорію інноваційного менеджменту і маркетингу інновацій в частині формування передумов управління вибором стратегій випереджаючого інноваційного розвитку на різних рівнях узагальнення (державному, галузевому, окремого підприємства) в умовах ІV промислової революції. Подальші дослідження повинні бути спрямовані на розроблення і наукове обгрунтування відповідного практично-орієнтованого методичного інструментарію.

Список літератури

1. Klaus Schwab. The Fourth Industrial Revolution. What It Means and How to Respond / Schwab Klaus // Foreign Affairs, December 12, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2015-12-12/fourth-industrial-revolution>.
2. Ілляшенко С. М. Концептуальні засади маркетингового прогнозування стратегічних напрямів науково-технологічного інноваційного розвитку України на основі експертних оцінок / С. М. Ілляшенко // Вісник національного університету "Львівська політехніка". Проблеми економіки та управління. – 2010. № 668. - С. 68-74.
3. The Global Innovation Index (2015). The Human Factor in Innovation. Retrieved from <https://www.globalinnovationindex.org/content/page/gii-full-report-2015/>.
4. Human Development Report (2015). The Rise of the South: Human Progress in a Diverse World. Retrieved from http://hdr.undp.org/sites/default/files/2015_human_development_report_1.pdf.